

Problemele cu care se confruntă persoanele transgen

Se interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum ... orientarea sexuală.
Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (articolul 21)

Genul care ne este atribuit în mod oficial la naștere (feminin sau masculin) se bazează pe caracteristicile noastre fizice. Totuși, acesta poate să nu fie același cu identitatea noastră de gen – adică felul în care simțim și ne gândim la genul nostru. O persoană transgen este o persoană care are o identitate de gen diferită sau care își exprimă identitatea de gen în mod diferit față de identitatea de gen care i-a fost atribuită la naștere.

O persoană transgen poate alege să își exprime identitatea de gen în diferite moduri. Pentru o modificare fizică permanentă se poate apela la o intervenție chirurgicală sau la un tratament hormonal. Acest proces poate dura mai mulți ani și nu implică întotdeauna o redefinire completă a genului („schimbarea de sex”). Identitatea de gen poate fi exprimată și prin articolele vestimentare și cosmetice (aspect cunoscut sub denumirea de „cross-dressing” sau „travestire”).

Trebuie menționat că persoanele transgen se confruntă cu transfobia și discriminarea pe motive legate de identitatea lor de gen și nu în mod necesar din cauza orientării lor sexuale. Persoanele transgen pot fi heterosexuale, homosexuale sau bisexuale.

Protecția împotriva discriminării

Persoanele transgen sunt supuse discriminării, de multe ori la scară mai mare decât lesbienele, homosexualii și bisexualii, în special în domeniul ocupării forței de muncă. Persoanele transgen care își recunosc identitatea de gen la locul de muncă riscă în mai mare măsură să fie hărțuiți de colegii lor și este posibil să fie nevoite să își schimbe locul de muncă.

Legislația UE împotriva discriminării interzice discriminarea sexuală la locul de muncă. După cum a constatat Curtea Europeană de Justiție, o persoană transgen, care a suferit o discriminare, poate fi protejată prin interzicerea discriminării sexuale, dacă a recurs sau recurge la o redefinire completă a genului. Totuși, rămâne neclar dacă alte persoane transgen (care nu au apelat sau nu sunt în curs de a apela la o intervenție chirurgicală) sunt protejate.

Statele membre au abordări diferite:

În 12 state membre (Belgia, Danemarca, Franța, Irlanda, Italia, Letonia, Țările de Jos, Austria, Polonia, Slovacia, Finlanda și Regatul Unit) acest aspect este tratat ca o formă de discriminare sexuală. Totuși, de obicei, persoanele transgen nu sunt protejate în mod expres ca o categorie. Practica este, în schimb, ca instanțele naționale să le includă în aceeași categorie cu discriminarea sexuală.

În 11 state membre ale UE (Bulgaria, Cipru, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Lituania, Luxemburg, Malta, Portugalia, România, Slovenia), discriminarea persoanelor transgen nu este considerată nici discriminare sexuală, nici discriminare pe motive legate de orientarea sexuală. Este incert dacă persoanele transgen sunt protejate în vreun fel împotriva discriminării.

În 2 state membre (Germania, Spania), această discriminare este tratată ca discriminare pe motive legate de orientarea sexuală.

În 2 state membre există un motiv specific de discriminare. În Ungaria acesta este „identitatea sexuală”, iar în Suedia este „identitatea sau exprimarea transgen”.

Dreptul la schimbarea de gen și recunoașterea legală

O a doua problemă care afectează transsexualii (persoanele care se supun unei redefiniri a genului) este legată de dreptul acestora de a-și schimba genul și de a solicita recunoașterea legală a acestui fapt. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că autoritățile:

- Trebuie să permită persoanelor să apeleze la o intervenție chirurgicală pentru redefinirea genului
- Trebuie să recunoască legal genul schimbat și dreptul la căsătoria cu o persoană de sex opus

Cu toate acestea, problemele persistă:

- Majoritatea statelor membre impun condiții stricte în ceea ce privește intervenția chirurgicală, care pot include consiliere și autorizare prealabilă. În Republica Cehă, de exemplu, intervențiile chirurgicale necesită aprobarea unei comisii formate din cinci persoane, printre care doi medici și un avocat.
- Patru state membre (Irlanda, Luxemburg, Letonia și Malta) nu recunosc încă legal genul schimbat sau dreptul la căsătorie.
- Nouă state membre impun condiții stricte unei persoane care dorește să își schimbe prenumele, cum ar fi necesitatea prezentării unor dovezi medicale.
- Unui procent de peste 80% din persoanele transgen intervievate pe întreg teritoriul Uniunii Europene le-a fost refuzată finanțarea de către stat pentru intervenția chirurgicală și/sau tratamentul hormonal și peste jumătate au raportat că și-au finanțat propriul tratament.
- Multe cadre medicale fie nu doresc să ofere astfel de tratamente, fie nu dispun de cunoștințele necesare în acest sens.

DREPTUL LA PROTECȚIE EGALĂ

Legislația UE împotriva discriminării ar trebui să interzică explicit discriminarea pe motive legate de identitatea de gen. Aceasta ar trebui să protejeze toate persoanele care își exprimă o identitate de gen diferită de cea care le este atribuită la naștere, precum cross-dresser-ii și travestiții, nu doar pe cei care au apelat sau apelează la o intervenție chirurgicală.

Prezenta broșură se bazează pe două rapoarte: *Homofobia și discriminarea pe motive de orientare sexuală și identitate de gen în statele membre ale UE, Partea 1 – Analiză juridică* publicat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) în iunie 2008 și *Homofobia și discriminarea pe motive de orientare sexuală și identitate de gen în statele membre ale Uniunii Europene, Partea a 2-a – Situația socială* publicat în martie 2009.

Raportul integral este disponibil la: <http://fra.europa.eu>

Toate publicațiile Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene pot fi comandate gratuit prin intermediul site-ului său web.

Dacă aveți nelămuriri privind această traducere, vă rugăm să consultați versiunea în limba engleză, care este versiunea originală și oficială a documentului.